

РІСТ ТА РОЗВИТОК ІНДИЧОК У ЗАКЛЮЧНИЙ ПЕРІОД ВІДГОДІВЛІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ АЛУНІТУ

Упродовж наукового дослідження встановлено: використання алунітового борошна в заключний період відгодівлі молодяку індиків (101–200 днів) у кількості 5 – 8 г на голову на добу дозволяє додатково отримати 1,199 – 1,338; 1,701 – 1,684 г живої маси.

Постановка проблеми та аналіз сучасних досліджень

Сучасні домашні індики походять від диких індиків, які і досі живуть у Північній Америці. На Європейський континент індиків завезли на початку XVI сторіччя. З тих пір запечена індичка стала основною культовою їжею різдвяного столу у багатьох країнах світу (Англія, Шотландія, США тощо) [7, 10].

Індики – найбільші домашні птахи. За швидкістю росту вони перевищують курей, гусей і качок. [1] Ніжне і соковите м'ясо індиків має специфічний присмак лісової дичини. Як дієтичний продукт, індичатина є цінним компонентом харчування дітей, ослаблених старих людей та схильних до ожиріння [2, 11].

При розведенні індиків на промисловій основі почалася інтенсивна робота щодо створення виду широкогрудих індиків, які здатні давати більшу кількість цінного м'яса.

Індичатину не лише споживають у натуральному вигляді, але й

використовують для виготовлення шинок, ковбас і різноманітних копчень [9]. Індики досягають до 13–18 кг живої маси, рекордними є 35–38 кг за 160–170 та 200–210 днів відповідно. [4] Окрім основних кормів (концентровані, соковиті) індичатам, на думку деяких науковців, необхідні і мінеральні корми і добавки. Молодняку в раціоні дають добре проварену та потовчену ячну шкаралупу, кухонну сіль, крейду, черепашки, гравій тощо. На нашу думку, в якості мінеральної домішки можна використовувати й алунітове борошно [3, 4, 5].

Об'єкт досліджень – молодняк індиків кросу BIG-6 віком 101–200 днів, живою масою 8,23–8,91 кг на початку досліду і 15,580–17,274 кг в кінці наукового досліду.

Предмет дослідження – алунітове борошно, продуктивні якості (ріст, розвиток, динаміка живої маси).

Мета роботи: вивчити ефективність застосування алунітового борошна у кількості 5–7 та 8 грамів на голову на добу в раціонах на динаміку живої маси індиків віком 101–200 днів.

Науково-господарські дослідження проводилися у 2008 році на базі індичої птахофабрики ТОВ СП „Володар” Київської області за наступною схемою:

- відібрали індичок-аналогів згідно з існуючими методиками – всього 250 голів та сформували з них 5 груп: перша – контрольна, а друга, третя, четверта та п'ята – дослідні (по 50 голів молодняку в кожній);
- проаналізували раціони годівлі індичок та їх основні складові, у тому числі і мінеральну частину;
- вели щомісячний облік динаміки живої маси шляхом зважування;
- зробили висновки після наукового досліду і аналізу.

Методи дослідження

Поставлені мету та завдання розв'язували в ході експерименту та використовували як зоотехнічні, аналітичні, так і біометричні методики [8]. Узагальнення теоретичних основ та оформлення висновків здійснено з використанням прийомів абстрактно-логічного, статистико-економічного методів, а також із застосуванням методу аналізу, синтезу тощо. [6]

Результати досліджень

Основний (обліковий) період науково-господарського досліду тривав 100 днів. Молодняк індичок утримували в рингах по 50 голів у кожному. Утримання, годівлю, напування та ветеринарну обробку робили згідно з технологічними вимогами та нормативами. Науково-господарський дослід проводився згідно зі схемою, що представлена в таблиці 1.

Таблиця 1. Схема досліду, n = 50

Група	Період досліду, основний 100 діб.
1-а контрольна	Основний раціон
2-а дослідна	ОР + 5 г алунітового борошна
3-а дослідна	ОР + 6 г алунітового борошна
4-а дослідна	ОР + 7 г алунітового борошна
5-а дослідна	ОР + 8 г алунітового борошна

Примітка: алунітове борошно розраховували на голову на добу.

У цей період молодняк першої контрольної, другої, третьої, четвертої та п'ятої груп з раціону отримував комбікорм промислового виробництва (табл. 2).

У комбікорм для індиків входили концентровані – пшениця, кукурудза, жирутримуючі речовини – ріпакова олія, відходи – ріпаковий шрот, соєвий шрот та м'ясо-кісткове борошно. У комбікорм індиків дослідних груп додатково вводили алунітове борошно Беганьковського родовища.

У склад алуніту входять, мас. %:

K₂O до 3,8; Al₂O₃ до 0,50; CaO до 0,50; Mg до 0,5; Na₂O – 0,5; Fe₂O₃ – 3,82; SO₃ – 13,20; SiO₂ – 58,0; H₂O – 4,63.

За мінеральним складом алунітове борошно має фізичну суміш різноманітних мінералів: калієвий алуніт – 37 %, натрієвий алуніт – 2,5 %, каолін – 1,7 %, опал – 3,7 % тощо.

Таблиця 2. Рецепт комбікорму для індичок, г/гол., на добу

Корм	Група				
	1	2	3	4	5
Пшениця	60,0–65,0	60,0–65,0	60,0–65,0	60,0–65,0	60,0–65,0
Кукурудза	9,87–10,22	9,87–10,22	9,87–10,22	9,87–10,22	9,87–10,22
Ріпакова олія	4,37–5,0	4,37–5,0	4,37–5,0	4,37–5,0	4,37–5,0
Ріпаковий шрот	3,0–2,45	3,0–2,45	3,0–2,45	3,0–2,45	3,0–2,45
Соєвий шрот, 48 %	13,35–8,07	13,35–8,07	13,35–8,07	13,35–8,07	13,35–8,07
Борошно м'ясо-кісткове	5,0–5,0	5,0–5,0	5,0–5,0	5,0–5,0	5,0–5,0
У комбікормі утримується:					
Метіонін	0,14–0,13	0,14–0,13	0,14–0,13	0,14–0,13	0,14–0,13
Лізин	0,32–0,32	0,32–0,32	0,32–0,32	0,32–0,32	0,32–0,32
Карбонат калію	1,33–1,30	1,33–1,30	1,33–1,30	1,33–1,30	1,33–1,30
Сіль	0,23–0,19	0,21–0,19	0,21–0,19	0,21–0,19	0,21–0,19
Премікс	1,0–1,0	1,0–1,0	1,0–1,0	1,0–1,0	1,0–1,0

Використання у раціонах індичок дослідних груп (2–5) алунітового борошна по різному вплинуло на динаміку живої маси і взагалі мало

позитивний ефект (табл. 3). Так, використання алунітового борошна протягом 100 днів (з 101–200) у другій та третій групах у кількості 5 та 6 грамів на голову на добу дозволило додатково отримати 1,199–1,338 кг живої маси за період відгодівлі. Збільшення добової дабавки препарату до 7 та 8 грамів на голову на добу також мало позитивний результат.

У кінці відгодівлі індички цих груп (4 та 5 дослідні) досягли живої маси 17,280–17,264 кг відповідно. У порівнянні з контролем приріст живої маси у індиків 4 та 5 дослідних груп був вищий від контролю на 10,9 – 10,8 %. Слід відмітити, що у віці 100–130 днів середньодобові прирости були невірогідно і ненабагато вищими у індичок 4 та 5 дослідних груп, де щодобово вводили по 7 та 8 грамів алунітового борошна. З 160 по 200 день це положення виправилося і птиця в цих групах мала високі прирости живої маси.

*Таблиця 3. Динаміка живої маси індичок;
n=50, M ± m другий дослід*

Група	Вік, діб				
	100	130	160	190	200
1-а контрольна	8,228±0,05	9,957±0,11	11,740±0,09	12,980±0,12	15,580±0,09
2-а дослідна	8,881±0,12	10,641±0,06	12,076±0,08	14,913±0,10	16,778±0,04
3-а дослідна	8,913±0,10	10,902±0,09	12,850±0,11	15,091±0,08	16,918±0,06
4-а дослідна	8,469±0,09	11,001±0,07	13,226±0,10	15,713±0,07	18,281±0,08
5-а дослідна	8,409±0,04	10,702±0,06	13,201±0,08	15,001±0,10	17,264±0,09

Висновки

1. За допомогою дослідів встановлено, що використання алунітового борошна в раціонах індиків кросу ВІГ-6 віком 101–200 діб у кількості 5–8 грамів на голову на добу дозволяє додатково отримати 1,199–1,338; 1,701–1,684 грамів, тобто більше на 7,6–8,6–10,8 % до контролю.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження зосередимо на вивченні впливу алунітового борошна на якість м'яса.

Література

1. Аз–Буки–Веді. Абетка тваринника: Навчальний посібник / В. А. Бурлака, М. М. Кривий, В. Ф. Шевчук та ін. / За заг. ред. д. с.-г. н., проф. В. А. Бурлаки. – Житомир: ПП. "Рута", 2007. ISBN 966-8059-91-3 С. 267–285.
2. Булгаков В.Н. Все о птицеводстве. Донецк: БАО, 2000, – 384 с.
3. Детергенти сучасності: технологія виробництва, екологія, економіка використання: Наукова монографія / В. А. Бурлака, І. Г. Грабар, А. Д. Біба та інші / За заг. ред. д. с.-г. н., проф. В. А. Бурлаки, д. т. н., проф. І. Г. Грабара. – Житомир: РВД ЖДТУ, ISBN 2004. – С. 349–351.
4. Годівлі сільськогосподарських тварин: Навчальний посібник / В. А. Бурлака, М. М. Кривий, В. Ф. Шевчук та інші / За заг. ред. д. с.-г. н.,

-
- проф. В. А. Бурлаки – Житомир: ВДАЕУ, 2004. ISBN 966-8706-00-5 – С. 341–343.
5. Годівля екзотичних тварин: Навчальний посібник / В. А. Бурлака, М. М. Кривий, В. Ф. Шевчук та інші / За заг. ред. д. с.-г. н., проф. В. А. Бурлаки – Житомир: Видавництво „Рута”, ISBN 966-8059-89-1, 2007. – С. 343–354.
 6. Козырь В. С., Свеженцев А. И., Качилова Е. Я. и др. Практические методики исследований в животноводстве. – Днепропетровск: Арт – Пресс, 2002. – 354 с.
 7. Кривошипов И. П. Домашнее птицеводство. М.: Росагропромиздат. 1991. – 128 с.
 8. Осадчий А. А. Птицы на вашем дворе. Донецк: Донбасс, 1982, – 208 с.
 9. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 352 с.
 10. Сирохмон І. В., Раситюк Т. М. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів. Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С. 340–369.
 11. Шанскова А. М. Выращивание и откорм индеек. М.: Россельхозиздат, 1982. – 62с.
 12. Столярчук П. З. Плекання птиці в присадибному господарстві. Львів// Золотий колос. 1996. – С. 112–115.
 13. Столярчук П. З., Слобода О. М. Господар двору та його наближенні. – Львів: НВФ „Українські технології”, 2006. – С. 72–77.
-